

Կարգապահական գործ թիվ ԿԳ-26127

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի
կարգապահական հանձնաժողովի

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

**ՓԱՍՏԱԲԱՆ ՇՈՒՇԱՆԻԿ ՌԱՇԻԴԻ ԹՈՐՈՍՅԱՆԻՆ ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱՐԿԵԼՈՒ ՀԱՐՑԸ ՔՆՆԱՐԿԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ
(ԱՆԴԱՄԱՎՃԱՐԻ ԳՈՐԾՈՎ)**

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի (**այսուհետ նաև՝ Պալատ**) հանձնաժողովը (**այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով**), Հանձնաժողովի նախագահ՝ Տաթևիկ Շալջյանի, Հանձնաժողովի ղեկուցող անդամ՝ Վահե Աստվածատրյանի, Հանձնաժողովի անդամներ՝ Վերոնիկա Ալեքսանյանի, Կարինե Բաղդասարյանի, Միքայել Դանիելյանի, Գուրգեն Թորոսյանի, Կարեն Խալաթյանի, Արաքս Վարդանյանի և Վահագն Քեշիշյանի կազմով,

Գրավոր ընթացակարգով քննության առնելով փաստաբան **Շուշանիկ Թորոսյանին** (**այսուհետ նաև՝ Փաստաբան կամ Պատասխանող**) (արտոնագիր թիվ 1427) կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց՝

1. Կարգապահական վարույթ հարուցելու առիթը և հիմքը.

Պալատի գլխավոր հաշվապահի 05.02.2026թ. տեղեկանքի համաձայն՝ **Փաստաբանի** անդամավճարի ընդհանուր պարտքը 05.02.2026թ. դրությամբ կազմում է 120.000 (հարյուր քսան հազար) ՀՀ դրամ, որից վերջին 18 ամիսների համար՝ 2024թ. հունիսից 2025թ. նոյեմբեր ամիսը ներառյալ, կազմում է 90.000 ՀՀ դրամ: Միաժամանակ վերջինս չի վճարել հերթական ամսվա անդամավճարը:

2. Կարգապահական վարույթ հարուցելու մասին որոշումը.

Պալատի նախագահի 23.02.2026թ. թիվ 224-Ա/ԿԳ-26127 որոշմամբ կարգապահական վարույթ է հարուցվել Փաստաբանի նկատմամբ՝ «Փաստաբանության մասին» օրենքի (**այսուհետ՝ Օրենք**) 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետի և Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրի (**այսուհետ՝ Կանոնագիր**) 2.9.1 և 9.1.3 ենթակետերի խախտման հատկանիշներով:

27.02.2024թ. կարգապահական գործի նախապատրաստման հանձնարարվել է Պալատի աշխատակազմի սպասարկող անձնակազմի աշխատակից Գարիկ Հախնազարյանին (**այսուհետ՝ Աշխատակից**):

թիվ ԿԳ-26127-2-Ա
24.07.2026թ.



3. Փաստաբանի համառոտ բացատրությունները.

Սույն կարգապահական վարույթի օրինականությունն ապահովելու և արդարացի լուծման համար նշանակություն ունեցող հանգամանքները բացահայտելու նպատակով՝ 02.04.2026 թվականին Փաստաբանին առաջարկվել է Օրենքի 39.5-րդ հոդվածի 4-րդ մասին համապատասխան ներկայացնել կարգապահական վարույթի համար անհրաժեշտ ապացույցներ, այդ թվում՝ բացատրություն, սակայն Փաստաբանը բացատրություն չի ներկայացրել:

4. Պալատի աշխատակազմի սպասարկող անձնակազմի աշխատակցի եզրակացությունը և գործի հանձնումը Հանձնաժողովին.

Կարգապահական վարույթի օրինականությունն ապահովելու և արդարացի լուծման համար նշանակություն ունեցող հանգամանքները բացահայտելու նպատակով՝ 21.04.2026թ. Աշխատակիցը Պալատի գլխավոր հաշվապահին առաջարկել է ներկայացնել կարգապահական վարույթի համար անհրաժեշտ ապացույցներ, մասնավորապես՝ տրամադրել տեղեկանք Փաստաբանի կողմից անդամավճարի վճարման պարտավորությունները կատարված լինելու կամ չլինելու վերաբերյալ:

23.04.2026թ. Պալատի գլխավոր հաշվապահը տրամադրել է տեղեկանք:

Գործի նախապատրաստման արդյունքում Աշխատակիցը 27.04.2026թ. կազմել է եզրակացություն, որով հաստատված է համարել անդամավճարի պարտքն ամբողջությամբ վճարված չլինելու փաստը:

Սույն կարգապահական գործը 27.04.2026թ. հանձնվել է Հանձնաժողովին:

Հանձնաժողովը 28.04.2026թ. կարգապահական գործն ընդունել է վարույթ, նշանակել է զեկուցող, ինչպես նաև կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցի մասին որոշման հրապարակման օր, այն է՝ 24.07.2026թ.:

5. Գործի հանգամանքները՝ առկա ապացույցների վկայակոչմամբ.

Հանձնաժողովը, ուսումնասիրելով գործում առկա գրավոր փաստաթղթերը, հաստատված է համարում հետևյալ փաստերը.

1) Փաստաբանի անդամավճարի ընդհանուր պարտքը 05.02.2026թ. դրությամբ կազմել է 120.000 (հարյուր քսան հազար) ՀՀ դրամ, որից վերջին 18 ամիսների համար՝ 2024թ. հունիսից 2025թ. նոյեմբեր ամիսը ներառյալ, կազմել է 90.000 ՀՀ դրամ: Միաժամանակ վերջինս չի վճարել հերթական ամսվա անդամավճարը: Նշված փաստը հաստատվում է Պալատի գլխավոր հաշվապահի կողմից 05.02.2026թ. տրամադրված տեղեկանքով:

2) Փաստաբանն ամբողջությամբ մարել է Պալատի նախագահի 23.02.2026թ. թիվ 224-Ա/ԿԳ-26127 որոշման կայացման պահի դրությամբ առկա իր անդամավճարի պարտքը և 24.07.2026թ. դրությամբ անդամավճարի գծով որևէ պարտք չունի: Նշված փաստը հաստատվում է Պալատի գլխավոր հաշվապահի 24.07.2026թ. տեղեկանքով:

6. Հանձնաժողովի պատճառաբանված եզրակացությունը և որոշումը.

Հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի կողմից հաստատված փաստերը, կարգապահական գործը նախապատրաստող Աշխատակցի եզրակացությունը և քննարկվող իրավահարաբերությունները կարգավորող կանոնները, Հանձնաժողովը գտնում է, որ Փաստաբանին պետք է ենթարկել կարգապահական պատասխանատվության՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Օրենքի համաձայն՝

– Փաստաբանների պալատի խորհուրդը սահմանում է փաստաբանի անդամավճարի և հավակնորդի մուրքի ու այլ վճարների, փաստաբանների վերապատրաստման համար անհրաժեշտ վճարների չափերը, ինչպես նաև դրանք վճարելու կարգեր (**Օրենքի 10-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 6-րդ կետ**).

– փաստաբանը պարտավոր է մուծել անդամավճարներ, բացառությամբ սույն օրենքով կամ փաստաբանների պալատի կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերի. (**Օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետ**):

– Փաստաբանին կարգապահական պարտասխանատվության ենթարկելու հիմքերն են՝ ի թիվս այլնի, **Օրենքի պահանջների խախտումը**, որը կատարվել է դիտավորությամբ կամ կոպիտ անփութությամբ, ինչպես նաև **փաստաբանի վարքագծի կանոնադրքի պահանջների խախտումը**, որը կատարվել է դիտավորությամբ կամ կոպիտ անփութությամբ: (**Օրենքի 39.1-ին հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 2-րդ կետեր**):

Կանոնադրքի 2.9.1 ենթակետի խախտման մասով.

Կանոնադրքի 2.9.1 ենթակետի համաձայն՝ փաստաբանը պարտավոր է սահմանված կարգով և չափով Պալատին վճարել անդամավճար:

Պալատի խորհրդի կողմից 13.01.2023թ. թիվ 2/6-Լ որոշմամբ հաստատված «Փաստաբանի անդամավճարի, հավակնորդի, փաստաբանի օգնականի մուրքի և այլ վճարների չափերը, ինչպես նաև դրանք վճարելու» կարգի (այսուհետ՝ Կարգ) 14-րդ կետի համաձայն՝ փաստաբանները յուրաքանչյուր ամսվա անդամավճարների վճարումը կատարում են հաշվետյու ամսվան հաջորդող ամսվա մինչև տասնհինգը:

Կարգի 5-րդ կետի համաձայն՝ փաստաբանի ամսական անդամավճարի չափը կազմում է 5.000 (հինգ հազար) ՀՀ դրամ ...:

Կարգի 15-րդ կետի համաձայն՝ ... փաստաբանի անդամավճարը վճարելու պարտավորությունը լրիվ կատարելու համար վճարված գումարի անբավարարության դեպքում առաջին հերթին մարվում է փաստաբանի համար ավելի վաղ ժամկետում առաջացած անդամավճարի պարտավորությունը՝ անկախ վճարման փաստաթղթում նշված նպատակից: Փաստաբանի անդամավճարի ժամկետանց պարտքի գումարը ինքնաշխատ ձևով միացվում է փաստաբանի անդամավճարի հերթական պարտքի գումարին և ենթակա է վճարման հերթական անդամավճարը վճարելու ժամկետում:

Ներկայացված դրույթների համադրության և վերլուծության արդյունքում կարելի է փաստել, որ փաստաբանի համար, ինչը բխում է նրա կարգավիճակից, ամրագրվում է՝ ի թիվս այլնի, նաև սահմանած չափով և կարգով անդամավճարներ վճարելու պարտավորությունը:

Միաժամանակ, Պալատի ներքին իրավական ակտերում ամրագրվել և հստակեցվել են փաստաբանի կողմից անդամավճարների վճարման պարտավորության կատարման ապահովմանն ուղղված մի շարք դրույթներ՝ ինչպես անդամավճարների չափի ու վճարման կարգի ամրագրման, այնպես էլ դրանց վճարման պարտավորության չկատարմանն ուղղված վարքագծի բացառման վերաբերյալ:

Վերոնշյալ նորմերի վերլուծությունից հետևում է, որ սահմանված ժամկետներում անդամավճար չվճարելու համար փաստաբանը ենթակա է կարգապահական պատասխանատվության:



Փաստաբանը խախտել է վերը նշված կանոնների պահանջները, որն ապացուցվում է գործում առկա՝ ՀՀ փաստաբանների պալատի գլխավոր հաշվապահի կողմից տրամադրված տեղեկանքով:

Տվյալ դեպքում, Փաստաբանի կողմից չի կատարվել ամսական կտրվածքով անդամավճարները վճարելու իր պարտականությունը (Պալատի նախագահի՝ կարգապահական վարույթ հարուցելու մասին որոշման կայացման օրվա դրությամբ):

Վերոգրյալը հաշվի առնելով՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ Փաստաբանի վարքագծում առկա է Կանոնագրքի 2.9.1 ենթակետի խախտում:

Կանոնագրքի 9.1.3 ենթակետի խախտման մասով.

Կանոնագրքի 9.1.3 ենթակետի համաձայն՝ փաստաբանի արտոնագրի գործողության դադարեցում Կողմի Կրեմլը փաստաբանների պալատի կարգապահական հանձնաժողովը կարող է կիրառել առնվազն տասնութ ամսվա անդամավճարի չափով պարտք ունեցող փաստաբանի կողմից հերթական որևէ ամսվա անդամավճարը չվճարելու դեպքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ մինչև կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու մասին որոշման կայացումը փաստաբանն ամբողջությամբ վճարել է պարտքի գումարը և փաստաբանների պալատի կարգապահական հանձնաժողովի որոշումը կայացնելու օրվա դրությամբ փաստաբանների պալատի նկատմամբ անդամավճարի գծով որևէ պարտք չունի: Սույն ենթակետում նշված վճարումն ամբողջությամբ կատարելու դեպքում, Պալատի կարգապահական հանձնաժողովը փաստաբանի նկատմամբ կիրառում է նկատողություն կամ խիստ նկատողություն:

Վերոնշված կանոնի վերլուծությունից հետևում է, որ փաստաբանի նկատմամբ Հանձնաժողովը կիրառում է նկատողություն կամ խիստ նկատողություն, եթե ամբողջությամբ վճարել է պարտքի գումարը և Հանձնաժողովի կողմից կարգապահական պատասխանատվության վերաբերյալ որոշում կայացնելու օրվա դրությամբ անդամավճարի գծով որևէ պարտք չունի:

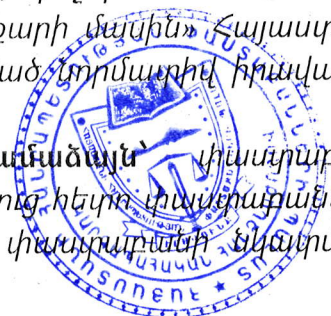
Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ նշված ենթակետում մատնանշված 18 ամիսը հաշվարկվում է 2024թ. հունիսից 2025թ. նոյեմբեր ամիսը ներառյալ, երբ կուտակվել է Փաստաբանի անդամավճարի պարտքը:

Սույն դեպքում Հանձնաժողովն անհրաժեշտ է համարում արձանագրել այն, որ ՀՀ փաստաբանների պալատի գլխավոր հաշվապահի 24.07.2026թ. տեղեկանքի համաձայն՝ Փաստաբանն ամբողջությամբ վճարել է սույն որոշման կայացման պահի դրությամբ առկա իր անդամավճարի պարտքը:

7. Կարգապահական տույժի ընտրությունը.

Օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի համաձայն՝ Փաստաբանների պալատի խնդիրներն են՝ վերահսկողություն իրականացնել իր անդամների կողմից սույն օրենքի, փաստաբանների պալատի կանոնադրության և փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի պահանջների պահպանման, ինչպես նաև «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի և դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջների կատարման նկատմամբ:

Օրենքի 39.10-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ փաստաբանի կարգապահական պատասխանատվության հարցը քննելուց հետո փաստաբանների պալատի կարգապահական հանձնաժողովը կարող է փաստաբանի նկատմամբ



կիրառել կարգապահական տույժերի հետևյալ տեսակներից մեկը, բացառությամբ նույն հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքի.

1) նկատողություն.

2) խիստ նկատողություն.

3) լրացուցիչ վերապատրաստման դասընթացներին մասնակցել.

4) տուգանք.

5) փաստաբանի արտոնագրի գործողության դադարեցում:

Օրենքի 39.10-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ փաստաբանի նկատմամբ կիրառվող կարգապահական տույժը պետք է համաչափ լինի կատարված խախտմանը: Կարգապահական տույժ կիրառելիս փաստաբանների պալատի կարգապահական հանձնաժողովը հաշվի է առնում նաև խախտման հետևանքները, փաստաբանի անձը, մեղքի աստիճանը, առկա տույժերը, փաստաբանին բնութագրող ուշադրության արժանի այլ հանգամանքներ:

Օրենքի 39.10-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ փաստաբանի արտոնագրի գործողության դադարեցում տույժի տեսակը փաստաբանների պալատի կարգապահական հանձնաժողովը կարող է կիրառել՝

1) առնվազն տասնութ ամսվա անդամավճարի չափով պարտք ունեցող փաստաբանի կողմից հերթական որևէ ամսվա անդամավճարը չվճարելու դեպքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ մինչև կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու մասին որոշման կայացումը փաստաբանն ամբողջությամբ վճարել է պարտքի գումարը և փաստաբանների պալատի կարգապահական հանձնաժողովի որոշումը կայացնելու օրվա դրությամբ փաստաբանների պալատի նկատմամբ անդամավճարի գծով որևէ պարտք չունի:

Կանոնագրքի 9.1.3 ենթակետի համաձայն՝ փաստաբանի արտոնագրի գործողության դադարեցում տույժի տեսակը փաստաբանների պալատի կարգապահական հանձնաժողովը կարող է կիրառել առնվազն տասնութ ամսվա անդամավճարի չափով պարտք ունեցող փաստաբանի կողմից հերթական որևէ ամսվա անդամավճարը չվճարելու դեպքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ մինչև կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու մասին որոշման կայացումը փաստաբանն ամբողջությամբ վճարել է պարտքի գումարը և փաստաբանների պալատի կարգապահական **հանձնաժողովի որոշումը կայացնելու օրվա դրությամբ** փաստաբանների պալատի նկատմամբ անդամավճարի գծով որևէ պարտք չունի: **Սույն ենթակետում նշված վճարումն ամբողջությամբ կատարելու դեպքում, Պալատի կարգապահական հանձնաժողովը փաստաբանի նկատմամբ կիրառում է նկատողություն կամ խիստ նկատողություն:**

Պալատը հանդիսանում է փաստաբանների մասնագիտական, ինքնակառավարվող միավորում, որի հիմնական խնդիրներից մեկը փաստաբանների իրավաչափ և փաստաբանական էթիկայի նորմերին համապատասխանող վարքագծի ապահովումն է: Սույն խնդրի իրացման հիմնական իրավական միջոցներից մեկը Պալատի կարգապահական գործառույթն է, որը դրսևորվում է Օրենքով և Կարգապահական հանձնաժողովի գործունեության կարգով սահմանված ընթացակարգով փաստաբանին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելով: Օրենքով հստակ նախատեսված են կարգապահական պատասխանատվության միջոցների այն տեսակները, որոնք Պալատն իրավասու է կիրառել կարգապահական փաստաբանների նկատմամբ: Օրենքով Պալատին վերապահված կարգապահական գործառույթից և այդ թվում փաստաբանի

նկատմամբ կարգապահական վարույթ իրականացնելու և կարգապահական տույժ կիրառելու իրավազորությունից հետևում է, որ Պալատը ոչ միայն իրավասու է, այլև պարտավոր է յուրաքանչյուր դեպքում իրականացնել փաստաբանի կողմից կատարված արարքի որակում՝ Օրենքի և Կանոնագրքի շրջանակներում նշանակելով համապատասխան կարգապահական տույժ:

Հարկ է նշել, որ Օրենքի և Կանոնագրքի շրջանակներում ամրագրվել են անդամավճար չվճարելու համար փաստաբանների նկատմամբ կարգապահական տույժի ընտրության համար որոշակի վավերապայմաններ, որոնց առկայության դեպքում կոնկրետ կարգապահական գործով Հանձնաժողովը կարող է կիրառել ավելի մեղմ կամ ավելի խիստ կարգապահական տույժ՝ «նկատողություն» կամ «խիստ նկատողություն» տույժի տեսակ:

Տվյալ դեպքում, հաշվի առնելով, որ Օրենքի և Կանոնագրքի շրջանակներում փաստաբանի կողմից անդամավճարի վճարման պարտականության չկատարման վարքագիծը, որպես կարգապահական խախտում, գնահատվում է այնքան խիստ, որ դրա համար ուղղակիորեն նախատեսված է «արտոնագրի գործողության դադարեցում» կարգապահական տույժի տեսակի նշանակման հնարավորությունը, ինչպես նաև այն, որ Օրենքով և Կանոնագրքով հստակ սահմանված են այն պարտադիր պայմանները, որոնց համապատասխանության դեպքում նման վարքագիծ դրսևորած փաստաբանի նկատմամբ կարող են նշանակվել «նկատողություն» կամ «խիստ նկատողություն» կարգապահական տույժի տեսակները, Հանձնաժողովը գտնում է, որ փաստացի նույն վարքագիծը դրսևորած՝ անդամավճարը չվճարած, սակայն հետագայում՝ մինչև տվյալ գործով Հանձնաժողովի որոշումը կայացնելու օրվա դրությամբ, կուտակված պարտքը մարած փաստաբանի նկատմամբ ամենամեղմ պատասխանատվության միջոց կիրառելը կդիտարկվի անհամաչափ:

Այս համատեքստում, Հանձնաժողովը հաշվի է առնում այն փաստը, որ Պատասխանողն ըստ էության գոյացրել է ավելի քան 18 ամսվա պարտք (այդ թվում՝ չի կատարել Պալատի նախագահի՝ կարգապահական վարույթ հարուցելու մասին որոշման կայացման օրվա դրությամբ վերջին վեց ամիսների մասով անդամավճար վճարելու պարտականությունը), ինչպես նաև չի վճարել հերթական ամսվա անդամավճարը:

Ի հավելումն նշվածի՝ Հանձնաժողովն արձանագրում է նաև, որ Պատասխանողի կողմից անդամավճարի չվճարման արդյունքում չի ապահովվում Օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ ամրագրված Պալատի գույքային երաշխիքը, ինչն իր հերթին խոչընդոտում է Օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված Պալատի խնդիրների իրականացմանը: Մասնավորապես՝ Օրենքով նախատեսված է Պալատի յուրաքանչյուր հերթական տարվա բյուջեի կազմման և հաստատման ընթացակարգ: Պալատի խորհուրդը հաստատում է հերթական տարվա բյուջեն:

Պալատի տարեկան բյուջեն նրա գործունեության համար անհրաժեշտ եկամուտների և ծախսերի նախապես պլանավորման ֆինանսական հիմքն է:

¹ Օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ փաստաբանների պալատի գույքը ծավալվում է փաստաբանների անդամավճարներից, փաստաբանների հավակնորդների վճարներից, ինչպես նաև օրենքով չարգելված այլ միջոցներից: Փաստաբանների պալատի անդամավճարները մուծվում են փաստաբանների պալատի խորհրդի սահմանած չափով և կարգով՝ փաստաբանների պալատի ընդհանուր պահանջների և փաստաբանական գործունեության իրականացման հետ կապված այլ ծախսերի համար:



Նշված միջոցների հաշվին ապահովվում է Պալատի՝ Օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված խնդիրների իրականացումը, այդ թվում՝ փաստաբանների իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանությունը, փաստաբանների արտոնագրման գործընթացի, մասնագիտական ուսուցման և վերապատրաստման կազմակերպումը, Օրենքի, Պալատի կանոնադրության և Կանոնագրքի պահանջների պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունը, փաստաբանության հեղինակության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացումը, ինչպես նաև հանրային իրավագիտակցության և իրավական մշակույթի բարձրացմանը նպաստելը: Հետևաբար, անդամավճար վճարելու պարտականությունը չի հանդիսանում սոսկ Պալատի հանդեպ առանձին դրամական պարտավորություն: Դրա պատշաճ և ժամանակին կատարումը Պալատի տարեկան բյուջեով նախատեսված եկամուտների ձևավորման և օրենքով վերապահված խնդիրների շարունակական իրականացման անհրաժեշտ նախապայմաններից է:

Փաստաբանի կողմից անդամավճարի երկարատև չվճարումը, որը սույն դեպքում կազմում է 2 տարի՝ խաթարում է Պալատի բնականոն գործունեությունը և ֆինանսական կանխատեսելիությունը:

Հարկ է նաև նշել, որ Փաստաբանը պարբերաբար իրազեկվել է անդամավճարի պարտավորության մասին՝ իր կողմից Պալատին տրամադրված հեռախոսահամարներին ուղարկված SMS հաղորդագրությունների միջոցով: Բացի այդ, անդամավճարի գծով պարտավորության և առկա պարտքի չափի վերաբերյալ տեղեկատվությունը շարունակաբար արտացոլված է եղել Փաստաբանի անձնական էջում:

Հանձնաժողովը, հաշվի առնելով նախկինում միևնույն փաստական հիմքերով գործերով իր արտահայտած դիրքորոշումը, ինչպես նաև անդամավճարներ չվճարելու հարցում միասնական մոտեցում ցուցաբերելու նկատառումից ելնելով, գտնում է, որ այն փաստաբանը, որը չի վճարել մինչև 20 ամսվա անդամավճարը, **առաջին անգամ** Կանոնագրքի 9.1.3 ենթակետի հնարավորությունից օգտվելու դեպքում (եթե ամբողջությամբ վճարել է անդամավճարի պարտքը), ենթակա է կարգապահական պատասխանատվության նկատողության ձևով, իսկ 20 ամիս և ավելի՝ անդամավճարի պարտք ունեցող փաստաբանի դեպքում (եթե ամբողջությամբ վճարել է անդամավճարի պարտքը)՝ կիրառվում է **խիստ նկատողությունը**:

Նշված տարբերակումը հիմնված է օբյեկտիվ, կանխատեսելի և ստուգելի չափանիշի՝ անդամավճարի վճարման պարտականության չկատարման տևողության վրա: Անդամավճարի վճարման պարտականության առավել երկարատև չկատարումն արտահայտում է կարգապահական խախտման առավել տևական բնույթ և, մյուս հավասար պայմաններում, պահանջում է առավել խիստ կարգապահական արձագանք: Ընդ որում, պարտքի ամբողջական մարումը չի վերացնում նախկինում արդեն իսկ կատարված կարգապահական խախտումը, քանի որ փաստաբանը սահմանված ժամկետներում չի կատարել անդամավճար վճարելու իր պարտականությունը: Պարտքի ամբողջական մարումն իրավական նպատակադրություն է ստանում կիրառելի կարգապահական տույժի տեսակի ընտրության հարցում՝ Կանոնագրքի 9.1.3 ենթակետի ուժով բացառելով «փաստաբանի արտոնագրի գործողության դադարեցում» կարգապահական տույժի կիրառումը և պայմանավորելով ընտրությունը «նկատողություն» ու «խիստ նկատողություն» տույժերի միջև:



Ամփոփելով վերոգրյալը, ինչպես նաև հաշվի առնելով այն փաստը, որ սույն որոշումը կայացնելու օրվա դրությամբ Պատասխանողն ամբողջությամբ վճարել է Պալատի նախագահի 224-Ա/ԿԳ-26127 որոշման կայացման պահի դրությամբ առկա իր անդամավճարի պարտքը՝ Հանձնաժողովը Պատասխանողի նկատմամբ որպես կարգապահական տույժ կիրառում է «խիստ նկատողություն» տույժի տեսակը:

Ելնելով վերոշարադրյալից և ղեկավարվելով Օրենքի 11.1-ին հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետի, 39-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 39.7-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 1-ին կետի, 8-րդ մասի, 39.10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի, 2-րդ մասի և Կանոնագրքի 9.1.3 ենթակետի պահանջներով՝

Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց՝

1. Փաստաբան Շուշանիկ Ռաշիդի Թորոսյանի (արտոնագիր՝ թիվ 1427) նկատմամբ կիրառել կարգապահական տույժ՝ «խիստ նկատողություն»՝ Օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետի, Կանոնագրքի 2.9.1 և 9.1.3 ենթակետերի խախտման հարկանիշներով:

2. Հանձնարարել Հանձնաժողովի նիստերի քարտուղարին՝ սույն որոշման մասին իրազեկել Փաստաբանին:

Ծանոթություն: Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ փաստաբանների պալատի խորհուրդ կամ դատական կարգով այն ստանալու օրվանից մեկամսյա ժամկետում: Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն Փաստաբանի կողմից ստանալու հաջորդ օրվանից:

**ՀՀ փաստաբանների պալատի
կարգապահական հանձնաժողովի
նախագահ՝**



Տաթևիկ Շալջյան

**Թիվ ԿԳ-26127-2-Ա
24 հուլիսի 2026թ.
ք.Երևան**